

ELFELEDETT ÉTKEK OKTÓBERI HÉTVÉGÉKRE

Mintha nagyszüleink-dédszüleink világa elevenedne meg már attól is, ha csak ezeket az ételneveket „ízlelgetjük”: szalontüdő, zsemlegombóc, császármorzsa... Érdemes felidézni és újra főzni a régen nagyon népszerű, de mára szinte elfeledett, „békebeli” étkeket, ahogy Budapest belvárosában kínálja az ÉS Bisztró az Osztrák–Magyar Monarchia korának ízeit.

SZALONTÜDŐ ZSEMLEGOMBÓCCAL

- ◆ **Hozzávalók:**
1 kg borjútüdő, megtisztítva
1 borjúszív
kb. 4 l hideg víz
150 g zellergumó
1 fej hagyma félbe vágva
2 babérlevél
2 db szegfűszeg
bors
borókabogyó
kakukkfű
fokhagyma

A mártáshoz:

- 100 g barna rántás (60 g vajból és 40 g lisztből);
1,2 liter a hús főzővizéből;
evőkanálnyi szardella, kis kockára vágva;
mökkáskanálnyi kiáztatott kapribogyó, kis kockára vágva;
10 db csemegeuborka kis kockára vágva;
1 dl uborkalé
2 kávéskanál dijoni mustár
2 citrom héja
1 dl tejszín
0,5 dl tejföl
ecet, só, őrölt bors

Elkészítés:

Az alaposan megtisztított tüdőt és szívet hideg vízben hagyjuk állni két órán át, a vizet többször cseréljük. A tüdőt éles kés hegyével több helyen megdöfjük. A kiáztatott tüdőt és szívet lábasban felöntjük hideg vízzel. Fordított fedővel és valamilyen nehezékkel (pl. tányérral) lenyomtatjuk. Felforraljuk, lehabozzuk. Hozzáadjuk

a fűszereket (a félbe vágott hagyma mindkét felébe babérlevelet és egy szegfűszeget tűzünk, így tesszük a főzőlébe), és puhára főzzük. A szívet és a tüdőt egy edénybe tesszük, folpakkal lefedjük, kisebb tepsit helyezünk rá, nehezékkel lenyomtatjuk, hűtőbe tesszük felhasználásig. Az erősen lehűtött tüdőt 3–4 mm-es szeletekre vágjuk (ha van, szeletelőgéppel), majd 3–4 mm-es csikokra. A durva csöveket kivágjuk. A szívvel ugyanígy járunk el.

Mártás elkészítése:

A levet tovább sűrítjük, majd leszűrjük. 1,2 litert kimérünk belőle, ezt használjuk a mártáshoz. A rántást elkészítjük, felhígítjuk a leszűrt lével, hozzáadjuk az uborkalevet. Húsz percig csendes forrással főzzük. Hozzáadjuk az ízesítőket, tovább főzzük, addig, amíg megfelelően szósos állagú nem lesz. Szűrőn leszűrjük. A csikokra vágott belsőséget lábasba tesszük, felöntjük annyi forró mártással, hogy ellepje. Tejszínt és tejfölt adunk hozzá. Végül még egyszer mustárral, ecettel, bőséges borssal ízesítjük. Röviden felforraljuk, mélytányérba szedjük zsemlegombóccal.

ZSEMLEGOMBÓC

Hozzávalók:

- 3 tojás sárgája
125 g vaj
600 g toast kenyér
só ízlés szerint
1 g szerecsendió

Elkészítés:

A vajat habosra keverjük a sóval és frissen őrölt szerecsendióval. Egyesével hozzáadjuk a tojássárgáját. Majd kockára vágjuk a kenyeret, és összeforgatjuk a vajmas masszával. Ezt alufóliába tekerjük, és 15 percig gőzöljük.

CSÁSZÁRMORZSA

Hozzávalók:

- 40 g liszt
125 ml tej
1 csipet só
1 kávéskanálnyi vaníliás cukor
1/4 citrom lereszelt héja
4 db tojássárgája
4 db tojásfehérje
30 g kristálycukor
2 cl 80%-os Stroh rum
15 g tisztított vaj
25 g friss vaj
kristálycukor és porcukor a hintéshez
25 g mazsola teába áztatva (esetlegesen)

Elkészítés:

A sütőt 200 °C-ra előmelegítjük. A lisztet, a tojássárgáját, a tejet, a sőt, a vaníliás cukrot, a citromhéjat, a rumot simára keverjük, majd félórát pihenni hagyjuk. A fehérjét lágy habbá verjük, félidőben hozzáadjuk a kristálycukrot. A hab harmadát belekeverjük a tésztába, majd a maradékot óvatosan, lapáttal beleforgatjuk. A tisztított vajat teflonserpenyőben felmelegítjük (ne legyen túl forró). Beleterítjük a tésztát, meghintjük a mazsolával. Röviden hagyjuk pirulni, majd a sütőbe tesszük. Amikor a teteje kezd száradni és színt kapni, kivesszük a sütőből, és a tésztát két lapáttal rombusz alakú darabokra szaggatjuk. Meghintjük friss vajjal és kristálycukorral, néhány másodpercre forró grill alá tesszük, hogy a vajmas cukor rákaramellizálódjon. Forrón adjuk, melegített tányérra! Tálalás előtt még egyszer meghintjük némi porcukorral, körbeöntjük gyümölcsmártással.

Tipp:

A tésztába tehetünk durvára vágott pirított diót, a tejet helyettesíthetjük tejszínnel. Illenek hozzá a kompótok (szilva, meggy), párolt gyümölcsök (alma, körte) és a különböző lekvárok (barack, som, áfonya), fagyaltok is.

